

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10

Puhelin (vaihde) 642511

Postisiirto 120811-5

Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041-6

Yleiskirje n:o 10/70

20.4.1970

Työeläkelakien mukaista toimintaa
harjoittaville eläkelaitoksille

Asia: Pohjoismaisen sosiaali-
turvasopimuksen muutos

Tasavallan Presidentti on 27 päivänä helmikuuta 1970 antanut asetuk-
sen Pohjoismaiden välisen sosiaaliturvasopimuksen muuttamisesta tehdyn sopi-
muksen ja siihen liittyvän pöytäkirjan voimaansaattamisesta (206/70) sekä sa-
mana päivänä asetuksen Pohjoismaiden välisen sosiaaliturvasopimuksen muutta-
misesta johtuvista poikkeuksista eräisiin lakeihin (205/70). Näiden asetusten
ja sosiaaliturvasopimuksen muutettujen määräysten sanamuoto ilmenee oheisis-
ta liitteistä.

Pohjoismaiseen sosiaaliturvasopimukseen on näillä muutoksilla sisäl-
lytetty määräykset lisäeläkkeestä. Lisäeläkkeellä tarkoitetaan sopimuk-
sen 5 artiklan 1 kappaleen mukaan "sellaista yleistä eläkettä, joka määräytyy
työansion tai maksun perusteella". Suomessa tällaisiksi eläkkeiksi on katsottava
kaikki lakiin perustuvat työeläkkeet, muun muassa TEL:n, LEL:n, MYEL:n ja
YEL:n mukaiset eläkkeet. Myös TEL:n, MYEL:n ja YEL:n mukaisia rekiste-
roityjä lisäetuja on pidettävä sopimuksessa tarkoitettuina lisäeläkkeinä, sitä
vastoin ei rekisteröimättömiä lisäetuja.

Muutettuun sosiaaliturvasopimukseen sisältyy määräyksiä lisäeläkkeen
ansaitsemisen edellytyksistä, määräyksiä kaksinkertaisen lisäeläkevakuutuksen
ehkäisemiseksi, määräyksiä lisäeläketurvan sisällöstä ja eläkkeen saamisen edel-
lytyksistä sekä määräyksiä eri maista maksettavien lisäeläkkeiden yhteensovi-
tuksesta.

A. Lisäeläkkeen ansaitsemisen edellytykset

Sosiaaliturvasopimuksen 5 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimusmaan kansalainen, joka asuu toisessa sopimusmaassa, saavuttaa siellä oikeuden lisäeläkkeeseen "samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaan kuin maan omat kansalaiset". Tällä määräyksellä on nykyään vain periaatteellista merkitystä, sillä sekä Suomen että muidenkin Pohjoismaiden lisäeläkejärjestelmissä maassa asuva ulkomaalainen on lisäeläkkeen ansaitsemisen suhteen samassa asemassa kuin maan omat kansalaiset.

Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleessa on poikkeusmääräys, joka koskee vain toisen palveluksessa olevaa työntekijää. Jos tällainen sopimusmaan kansalainen asuu toisessa sopimusmaassa, mutta suorittaa työnsä toisessa sopimusmaassa, saavuttaa hän tämän työn perusteella oikeuden lisäeläkkeeseen siinä maassa, missä hän on työssä, niin kuin hän asuisi siellä, edellyttäen että häntä verotetaan viimeksi mainitussa maassa tästä työstä saamastaan palkasta. Työssäoloon sopimusmaassa rinnastetaan palvelu asianomaisen maan lipun alla kulkevassa laivassa. Käytännössä nämä määräykset johtavat yleensä siihen, että oikeutta lisäeläkkeeseen karttuu siinä maassa, missä työnteko tapahtuu, sillä kaksinkertaisen verotuksen ehkäisemiseksi solmittujen pohjoismaisten sopimusten mukaan on pääsääntönä, että työtulosta verotetaan siinä maassa, missä työ on tehty. Poikkeuksena mainittakoon tässä yhteydessä verotussopimusten ns. monttöörisääntö, jonka mukaan tilapäistä tehtävää varten toiseen maahan lähetettyä työntekijää, joka saa palkkaetunsa yksinomaan lähettäjämaassa asuvalta työnantajaltaan, verotetaan lähettäjämaassa.

Edellä mainituilla 5 artiklan 2 kappaleen määräyksillä on merkitystä mm. silloin, kun on epäselvää, onko työntekijä muuttanut asumaan siihen maahan, jossa hän työskentelee. Esimerkiksi Suomen kansalainen saattaa oleskella tilapäisesti Ruotsissa ja hakeutua siellä ansiotyöhön. Vaikka tällöin katsottaisiinkin, ettei hän asu Ruotsissa vaan että hänen asuntonsa ja kotinsa on edelleenkin Suomessa, hän ansaitsee Ruotsissa tekemänsä työn perusteella lisäeläkettä siellä, koska häntä verotetaan Ruotsissa tästä työstä saamastaan palkasta.

Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen määräykset tulevat sovellettaviksi myös silloin, kun rajan läheisyydessä asuva työntekijä käy jokapäiväisessä ansiotyös-

sään rajan toisella puolella. Tällaista rajanylitystä tapahtuu meillä lähinnä Tornionjokilaaksossa. Suomen ja Ruotsin välisessä verotussopimuksessa tehdään kuitenkin juuri Tornionjokilaakson asukkaiden suhteen poikkeus säännöstä, että työtulosta verotetaan siellä, missä työ suoritetaan, ja sopimuksessa määrätään päin vastoin, että verotus tapahtuu siinä maassa, missä työntekijä asuu. Sen vuoksi on sosiaaliturvasopimuksen muutoksen päättöpöytäkirjan 2 kohtaan otettu määräys siitä, että 5 artiklan 2 kappaleen estämättä saavuttavat Tornionjokilaaksossa asuvat ja siellä rajan toisella puolella työssä käyvät sopimusmaan kansalaiset oikeuden lisäeläkkeeseen vain siinä maassa, missä työ tehdään, siitäkin huolimatta, ettei tuloa siellä veroteta.

Sosiaaliturvasopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen määräykset ja Tornionjokilaakson asukkaita koskevat erityismääräykset eivät muuta Suomen työeläkelakien tähänastista soveltamisalaa. Sitä vastoin nämä määräykset laajentavat soveltamispiiriä Ruotsin ja Norjan lisäeläkevakuutuksessa, joissa ulkomaalaiselta yleensä vaaditaan maassa asumista.

B. Kaksinkertaisen lisäeläkevakuutuksen ehkäiseminen

Sosiaaliturvasopimuksen 5 artiklan 3 kappaleen mukaan henkilö, joka toisen palveluksessa tekee työtä sopimusmaassa saaden palkkansa toisessa sopimusmaassa asuvalta tai kotipaikan omaavalta työnantajalta, ei tämän palkkansa perusteella saavuta oikeutta lisäeläkkeeseen siinä maassa, missä hän on työssä, jos sama palkka tuottaa oikeuden lisäeläkkeeseen työnantajan kotimaassa. Tällaisessa tapauksessa työnantajan ei ole suoritettava palkkaa vastaavaa vakuutusmaksua siinä maassa, missä työ tehdään. Näiden määräysten tarkoituksena on ehkäistä kaksinkertaisia lisäeläkevakuutuksia. Suomen, Ruotsin ja Tanskan lisäeläkejärjestelmissä on voimassa sääntö, että jos maan oma kansalainen on kotimaisen työnantajan palveluksessa ulkomailla, vaikkapa vakinaisestikin, hän kuuluu tämän työnsä perusteella kotimaansa lisäeläkevakuutukseen. Jos siis esimerkiksi Suomen kansalainen on suomalaisen yhtiön palveluksessa Ruotsissa ja hän saa palkkansa välittömästi suomalaiselta työnantajaltaan, niin hänet on tämän työn perusteella vakuutettava Suomen työeläkelakien mukaan. Norjassa sääntö ei ole yhtä ehdoton. Siellä

voidaan norjalaisen työnantajan palveluksessa viikomailla työskentelevä Norjan kansalainen vapaaehtoisesti liittää Norjan lisäeläkevakuutukseen. Näissä tapauksissa - kun siis työntekijä on lisäeläkevakuutettu siinä maassa, jonka kansalainen hän on ja jossa hänen työnantajansa asuu tai omaa kotipaikan - työntekijä ei saman työn perusteella kuulu muun Pohjoismaiden lisäeläkevakuutukseen.

Kuten edellä sanotusta jo ilmenee, työnantaja on ilman erillistä päätöstä vapautettu vakuuttamisvelvollisuudesta artiklan 3 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa. On kuitenkin selvitettävä, että edellytykset vapautumiselle ovat olemassa. Tämän selvitysvelvollisuuden katsottava kuuluvan sille, joka muutoin on vastuussa vakuutusmaksun suorittamisesta, eli Suomessa työnantajalle. Tältä on vaadittava, että hän esittää kysymyksessä olevien lisäeläkejärjestelmän keskuselimen todistuksen siitä, että kysymyksessä olevat työntekijät kuuluvat sikäläiseen lisäeläkevakuutukseen.

Mainitun todistuksen antaa Suomessa yleensä Eläketurvakeskus. Muiden Pohjoismaiden lisäeläkejärjestelmien keskuselimet ja niiden osoitteet ovat seuraavat:

Ruotsi: Riksförsäkringsverket
Tillsynsbyrån
Fack
103 60 STOCKHOLM 3
Sverige

Norja: Rikstrygdeverket
Drammensveien 10
OSLO 2
Norge

Tanska: Arbejdsmarkedets Tillægspension
Skovledet 93
3400 HILLERED
Danmark

Islannissa ei toistaiseksi ole lisäeläkevakuutusta.

Kun on kysymys työntekijöistä, jotka ovat Ruotsin tai Tanskan kansalaisia, ei työntekijöiden nimien tarkasta ilmetä todistuksesta, vaan riittää, kun todistuksesta käy selville, että kysymyksessä olevan työnantajan palveluksessa olevat asianomaisen maan kansalaiset kuuluvat sikäläiseen lisä-

eläkevakuutukseen. Työnantajan on luonnollisesti tämän lisäksi selvitettävä, ketkä hänen työntekijöistään ovat kysymyksessä olevan toisen Pohjoismaan kansalaisia.

Norjan kansalaisten suhteen ei riitä edellä selostettu yksinkertainen todistus. Vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus Norjassa on näet henkilö- eikä työnantajakohtainen ja se voidaan aloittaa ja päättää minä hetkenä tahansa työsuhteen kestäessä, voidaan jopa sopia vakuutuksen aloittamisesta takautuvasti. Sen vuoksi on Norjan kansalaisista vaadittava todistus, josta ilmenee työntekijöiden henkilötiedot sekä kunkin työntekijän osalta mistä alkaen ja mahdollisesti myös mihin saakka hän kuuluu Norjan lisäeläkevakuutukseen ja milloin vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus on otettu.

Eläketurvakeskus rekisteröi ne ruotsalaiset ja tanskalaiset työnantajat, joilla on täällä palveluksessaan Suomen työeläkevakuutukseen kuulumattomia työntekijöitä. Sama koskee täällä työskenteleviä Norjan kansalaisia, joilla on vapaaehtoinen norjalainen lisäeläkevakuutus. Tämän vuoksi eläkelaitoksia kehoitetaan välittömästi lähettämään Eläketurvakeskukseen jäljennös jokaisesta esitetystä todistuksesta, joka koskee Ruotsin, Tanskan tai Norjan kansalaisia. Jäljennökseen on merkittävä eläkejärjestelynumero sekä, kun todistus koskee Norjan kansalaista, myös työnantajan nimi.

Edellä mainitun 5 artiklan 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan takautuvasti vuoden 1969 alusta lukien. Tästä seuraa, että eläkelaitokset joutuvat palauttamaan vakuutusmaksuja niissä tapauksissa, joissa on esiintynyt kaksinkertaista vakuutusta. Tästä lienee kuitenkin tehtävä kaksi poikkeusta:

- 1) Jos on myönnetty eläke ja sen suuruutta määrättäessä on otettu huomioon palvelusaika, jolta työeläkevakuutus sosiaaliturvasopimuksen määräysten perusteella olisi jälkikäteen peruutettava, ei voitane katsoa tämän seikan perustavan riittävää syytä päätöksen purkamiseen ja jo myönnetyn eläkkeen pienentämiseen tai kokonaan epäämiseen. Tällöin näyttää myös vakuutusmaksun palauttaminen kyseenalaiselta.
- 2) Kun tarkoituksena on ollut ehkäistä kaksinkertainen vakuutus, on kyseenalaista, voidaanko sosiaaliturvasopimuksen määräysten mukaan vaatia vakuutus-suhteen purkamista takautuvasti sillä perus-

teella, että vapaaehtoisella toimenpiteellä on takautuvalla vaikutuksella saatettu voimaan lisäeläkevakuutus toisessa maassa.

Näistä kysymyksistä käydään yhtenäisen käytännön aikaan saamiseksi neuvotteluja muiden Pohjoismaiden lisäeläkejärjestelmien edustajien kanssa. Tuloksista ilmoitetaan aikanaan eläkelaitoksille. Siihen saakka eläkelaitosten on syytä jättää vakuutusmaksu palauttamatta tällaisissa tapauksissa.

Sopimuksen 5 artiklan 4 kappaleen mukaan "asianomainen hallintoviranomainen voi päättää, että 3 kappaletta on vastaavasti sovellettava palkkaan, jonka siinä maassa oleva oikeushenkilö maksaa toisen sopimusmaan kansalaiselle, mikäli palkka tuottaa oikeuden lisäeläkkeeseen viimeksimainitussa maassa".

Tällä määräyksellä tarkoitetaan niitä tapauksia, joissa maan oma kansalainen on kotimaisen yrityksen ulkomaalaisen tytäryhtiön palveluksessa. Suomessa on voimassa sääntö, että Suomen kansalainen, joka on suomalaisen yrityksen ulkomaalaisen tytäryhtiön palveluksessa, kuuluu Suomen työeläkevakuutukseen. Ruotsissa on voimassa, että ulkomaalaisen tytäryhtiön palveluksessa olevat Ruotsin kansalaiset vakuutetaan siellä, mikäli ruotsalainen emäyhtiö on antanut Riksförsäkringsverketille sitoumuksen vakuutusmaksujen suorittamisesta. Norjassa maan kansalaiset, jotka työskentelevät ulkomaalaisessa tytäryhtiössä, voidaan vapaaehtoisesti liittää Norjan lisäeläkevakuutukseen. Näissä tapauksissa voi "asianomainen hallintoviranomainen" siinä maassa, missä työntekijä on työssä, päättää, ettei työntekijä kuulu maan lisäeläkevakuutukseen ja ettei työnantajan ole tämän työntekijän osalta suoritettava palkkaa vastaavaa lisäeläkevakuutusmaksua.

Edellä mainitun 5 artiklan 4 kappaleen määräykset poikkeavat saman artiklan 3 kappaleen määräyksistä erityisesti siinä, että 4 kappaleessa vapautus vakuuttamisvelvollisuudesta edellyttää "asianomaisen hallintoviranomaisen" päätöstä. Tällaisena "hallintoviranomaisena" on pidettävä sitä laitosta, jolle kysymyksessä olevan lisäeläkevakuutuksen piiriä koskevien asioiden ratkaiseminen kuuluu. Tämä laitos on

Suomessa	yleensä Eläketurvakeskus,
Ruotsissa	Riksförsäkringsverket,
Norjassa	Rikstrygdeverket ja
Tanskassa	Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Mainitulle laitokselle työnantajan on tehtävä kirjallinen hakemus, johon on liitettävä todistus siitä, että kysymyksessä olevat työntekijät kuuluvat kotimaansa lisäeläkevakuutukseen. Todistuksen suhteen pätee yleensä, mitä edellä 5 artiklan 3 kappaleen kohdalla on sanottu. Kuitenkin, kun Suomessa haetaan vapautusta ruotsalaisen emäyhtiön suomalaisen tytäryhtiön palveluksessa olevien Ruotsin kansalaisten osalta, tulee todistuksesta käydä ilmi, mistä alkaen lisäeläkevakuutus on voimassa Ruotsissa ja milloin Riksförsäkringsverket on hyväksynyt emäyhtiön sitoumuksen vakuutusmaksujen suorittamisesta.

Myöntäessään vapautuksen Eläketurvakeskus ilmoittaa siitä myös sille eläkelaitokselle, jossa kysymyksessä oleva työnantaja on järjestänyt eläketurvan työntekijöilleen.

Sosiaaliturvasopimuksen muutoksen päättöpöytäkirjan 3 kohtaan on vielä otettu määräys siitä, että "korkeimmat hallintoviranomaiset" voivat sopia erityisten määräysten voimaan saattamisesta kaksinkertaisen eläkevakuutuksen ehkäisemiseksi. "Korkeimmilla hallintoviranomaisilla" tarkoitetaan maiden sosiaaliministeriöitä. Tällaisista erityismääräyksistä ei toistaiseksi ole sovittu.

C. Lisäeläketurvan sisältö ja eläkkeen saamisen edellytykset

Edellä selostetussa 5 artiklassa määritellään, milloin sopimusmaan kansalainen ansaitsee eläketurvaa toisessa sopimusmaassa. Sosiaaliturvasopimuksen 5 a artiklassa määrätään, millainen toisen sopimusmaan kansalaisen ansaitseman eläketurvan tulee olla. Artiklan mukaan eläkkeen tulee määräytyä samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin maan oman kansalaisen eläke. Erityisesti on mainittu, ettei eläkkeen maksamiseen saa vaikuttaa se seikka, että asianomainen ennen tai jälkeen eläketapahtuman tai eläkkeen myöntämisen on asettunut asumaan toiseen sopimusmaahan kuin siihen, missä eläke on ansaittu.

Nämä määräykset eivät aiheuta muutoksia Suomen työeläkejärjestelmään, jossa jo ennestään ulkomaalaiset ovat eläketurvan sisällön suhteen olleet täysin samassa asemassa kuin Suomen kansalaiset. Sitä vastoin 5 a artikla merkitsee Pohjoismaiden kansalaisten eläketurvan parantumista Ruotsin ja Norjan lisäeläkejärjestelmissä. Sama pätee myös eläkkeen maksamiseen, jonka

suhteen Norjan lisäeläkejärjestelmä sisältää eräitä ulkomaalaisia koskevia rajoituksia.

D. Eri maista maksettavien lisäeläkkeiden yhteensovitus

Sosiaaliturvasopimuksen 5 b artiklan 1 kappaleeseen on sisällytetty pääsääntö, ettei sopimusmaan kansalaisen lisäeläkettä saa lakkauttaa tai vähentää sillä perusteella, että asianomaisella on oikeus lisäeläkkeeseen useammasta kuin yhdestä sopimusmaasta. Mitään yleistä eri maista maksettavien lisäeläkkeiden yhteensovitusta ei siis suoriteta, vaan sääntönä on, että kussakin maassa myönnetään lisäeläke toisista maista mahdollisesti myönnettyistä lisäeläkkeistä riippumatta.

Edellä sanotusta pääsäännöstä tehdään kuitenkin eräs poikkeus. Suomen, Ruotsin ja Norjan lisäeläkejärjestelmissä otetaan työkyvyttömyys- ja perhe-eläkettä myönnettäessä eräin edellytyksin huomioon se työtulo, jonka työkyvyttömäksi tullut henkilö tai perhe-eläkkeen edunjättäjä olisi eläketapahtuman ja eläkeiän välisenä aikana ansainnut, jollei eläketapahtuma olisi sattunut. Jos tällaiset edellytykset tulevan ajan työtulon huomioon ottamiseen ovat samanaikaisesti olemassa useassa sopimusmaassa, on 5 b artiklan 2 kappaleen mukaan tulevan ajan työtulo otettava huomioon vain siinä maassa, missä vakuutetulla ennen eläketapahtumaa on viimeksi ollut ansiotuloa. On mahdollista, että vakuutetulla on viimeksi ollut ansiotuloa samanaikaisesti kahdessa maassa. Tämä koskee erityisesti rajaseutujen asukkaita. Silloin on tulevan ajan työtulo otettava huomioon siinä maassa, missä vakuutetulla on ollut pääasiallinen työpaikka.

Tanskan lisäeläkejärjestelmä käsittää vain vanhuuseläkkeen, joten siellä myönnettyä lisäeläkettä ei yhteensoviteta edellä selostetulla tavalla.

Ruotsissa on edellytyksenä tulevan ajan työtulon huomioon ottamiseen

- a) että vakuutettu oli eläketapahtumahetkellä sairausvakuutettu Ruotsissa ja hänet oli silloin tai hänen olisi pitänyt olla sijoitettu vähintään siihen sairausrahaluokkaan, joka vastaa saman vuoden alussa voimassa olleen perusmäärän (basbeloppet) mukaista vuotuista työtuloa; tai

- b) että vakuutetun hyväksi on luettu eläkepisteitä (pensionspoäng) ainakin kolmelta niistä neljästä vuodesta, jotka välittömästi edelsivät eläketapahtumavuotta.

Perusmäärä oli Ruotsissa viime tammikuussa 6 000 Ruotsin kruunua.

Norjassa vastaavat edellytykset ovat

- a) että vakuutetulla eläketapahtumahetkellä oli Norjan lisäeläkejärjestelmässä huomioon otettava ansiotulo, joka vastaa vähintään voimassa olevaa perusmäärää (grunnbeløpet); tai
- b) että vakuutetun hyväksi on luettu eläkepisteitä (pensjonspoeng) eläketapahtumaa välittömästi edeltäneeltä kalenterivuodelta; taikka
- c) että vakuutetun hyväksi on luettu eläkepisteitä ainakin kolmelta niistä neljästä vuodesta, jotka välittömästi edelsivät eläketapahtumavuotta.

Perusmäärä on Norjassa tällä hetkellä 6 800 Norjan kruunua.

Sosiaaliturvasopimuksen 5 b artiklan 2 kappaleeseen liittyy eräitä tulkintavaikeuksia. Neuvottelut niiden ratkaisemisesta samoin kuin määräysten edellyttämistä käytännön toimenpiteistä ovat vielä kesken. Toistaiseksi noudetaan seuraavaa.

a. Eläkeoikeutta koskevat tiedustelut

Jos on kysymys eläkkeestä, jossa tuleva aika tai ansio saattaa tulla huomioon otettavaksi, ja jos työkyvyttömyyseläkkeen hakija tai perhe-eläkkeen edunjättäjä on Suomen tai jonkin muun Pohjoismaan kansalainen ja eläkehakemusasiakirjoista ilmenee, että hän on eläketapahtumavuotena tai jompanakumpana eläketapahtumavuotta välittömästi edeltäneestä kahdesta kalenterivuodesta ollut Ruotsissa tai Norjassa, on ennen ratkaisua tiedusteltava kysymyksessä olevan maan lisäeläkejärjestelmän keskuselimeltä, Ruotsissa Riksförsäkringsverketiltä ja Norjassa Rikstrygdeverketiltä, onko vakuutetulla siellä oikeutta lisäeläkkeeseen, jossa tulevan ajan ansio olisi otettava huomioon. Myönteisessä tapauksessa selvitetään samalla, kummanko maan lisäeläkkeestä tehdään 5 b artiklan 2 kappaleessa edellytetty vähennys.

Eläkelaitokset voivat itse tehdä edellä tarkoitetun tiedustelun. Koska

5 b artiklan 2 kappaleen soveltamiseen liittyy eräitä vielä selvittämättömiä tulkintakysymyksiä, olisi kuitenkin suotavaa, että tiedustelut ainakin alkuvaiheessa tehdään Eläketurvakeskuksen välityksellä. Eläketurvakeskukselle on tällöin ilmoitettava seuraavat tiedot:

- 1) eläkkeen hakijan ja perhe-eläketapauksessa myös edunjättäjän tarkat henkilötiedot, myös kansalaisuus;
- 2) eläkkeen hakijan nykyinen osoite, jos hän asuu muussa Pohjoismaassa;
- 3) eläkkeen hakijan tai edunjättäjän viimeisen Suomessa eläkkeeseen oikeuttavan työsuhteen tai yrittäjätoiminnan alkamis- ja päättymispäivä;
- 4) selvitys hakijan tai edunjättäjän oleskelusta muissa Pohjoismaissa, missä maassa, minä aikana sekä mikäli mahdollista millä paikkakunnalla ja minkä työnantajan palveluksessa; sekä
- 5) työkyvyttömyystapauksessa tiedot työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevasta sairaudesta, viasta tai vammasta sekä työkyvyttömyyden alkamisajankohdasta.

b. Ilmoitukset muiden Pohjoismaiden kansalaisille myönnettyistä eläkkeistä

On otaksuttavaa, että kussakin Pohjoismaassa ryhdytään pitämään rekisteriä niistä asianomaisen maan kansalaisista, joille on toisessa Pohjoismaassa myönnetty lisäeläke. Eläkelaitoksia pyydetään sen vuoksi merkitsemään eläkkeen saajan ja perhe-eläketapauksissa myös edunjättäjän kansalaisuus eläketapahtumailmoitukseen. Merkintä tehdään vain silloin, kun virkatodistuksesta tai muusta asiakirjasta ilmenee, että asianomainen on jonkin muun Pohjoismaan kuin Suomen kansalainen, mutta tällä edellytyksellä kansalaisuus ilmoitetaan silloinkin, kun on myönnetty vanhuuseläke taikka sellainen työkyvyttömyys- tai perhe-eläke, jota määrättäessä ei ole otettu huomioon tulevaa aikaa tai palkkaa. Kansalaisuus merkitään kirjoittamalla asianomaisen eläkkeen saajan tai edunjättäjän sukunimen eteen siitä kauttaviivalla (esim. S / Karlsson) erotettuna hänen kansalaisuuttaan osoittava tunnuskirjain, joka on

Ruotsin kansalaisesta S

Norjan kansalaisesta N

Tanskan kansalaisesta D

Islannin kansalaisesta I

Eläketurvakeskuksessa viedään tiedot näillä tunnuksilla varustetuista henkilöistä erilliseen rekisteriin, josta ne tarvittaessa ilmoitetaan edelleen asianomaisen henkilön kotimaan eläkeviranomaisille.

Sosiaaliturvasopimuksen 5 b artiklan 3 kappaleessa on määräys sellaisen tapauksen varalta, että 5 b artiklan 2 kappaleen mukainen yhteensovitus asettaa eläkkeen saajan huonompaan asemaan kuin missä hän olisi ollut, jos hän olisi saanut kysymyksessä olevaa eläkettä vain yhdestä maasta. Oletetaan esimerkiksi, että työeläke Suomesta ilman edellä tarkoitettua yhteensovitusta olisi 600 mk kuukaudessa, mutta eläkkeenä maksetaan vain 200 mk, koska eläkkeen saaja saa Ruotsista työkyvyttömyyden perusteella lisäeläkettä, jossa tulevan ajan ansio on otettu huomioon. Ruotsista maksettavan lisäeläkkeen määrä vastaa 300 mk kuukaudessa. Asianomainen saa yhteensä lisäeläkettä 500 mk kuukaudessa eli 100 mk vähemmän kuin hän olisi saanut vain Suomesta, jollei hänelle olisi myönnetty lisäeläkettä Ruotsista. Tällaisissa tapauksissa on siitä maasta, jossa eläkettä on 5 b artiklan 2 kappaleen mukaan vähennetty, vuosittain annettava eläkkeeseen täydennys, joka vastaa tämän maan lainsäädännön mukaan yksinomaan lasketun eläkkeen ja kaikista Pohjoismaista yhteensä tosiasiallisesti maksettujen lisäeläkkeiden erotusta. Esimerkkitapauksessa olisi siis Suomesta annettava eläkkeeseen vuotuinen täydennys, jonka määrä olisi $12 \cdot 100 \text{ mk} = 1\,200 \text{ mk}$.

Edellä tarkoitettu vuotuinen täydennys maksetaan jälkikäteen. Sen suhteen Eläketurvakeskus ilmoittaa myöhemmin tarkemmat tiedot.

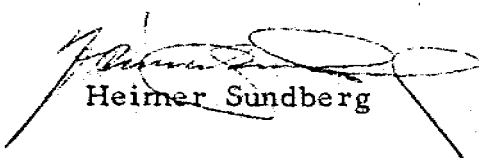
E. Muutosten voimaantulo

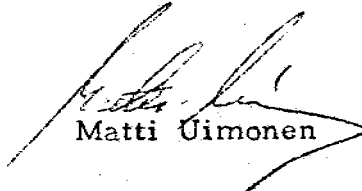
Sosiaaliturvasopimuksen uusia määräyksiä sovelletaan yleensä 1 päivästä tammikuuta 1969, josta lukien niitä sovelletaan myös laskettaessa eläkettä ennen vuotta 1969 saavutetun eläkeoikeuden perusteella. Kuitenkaan ei 5 b artiklan 2 kappaleen määräyksiä sovelleta eläketapahtumaan, joka on sattunut ennen 1 päivää tammikuuta 1970. Edellä sanottu merkitsee, että

- a. uusia määräyksiä lisäeläkkeen ansaitsemisen edellytyksistä sovelletaan vuonna 1969 tai sen jälkeen saatuun työtuloon;
- b. uusia määräyksiä kaksinkertaisen lisäeläkevakuutuksen ehkäisemi-

- seksi sovelletaan vuonna 1969 tai sen jälkeen saatuun työtuloon;
- c. uusia määräyksiä lisäeläketurvan sisällöstä ja eläkkeen saamisen edellytyksistä sovelletaan vuoden 1969 alusta lukien, jolloin niitä sovelletaan myös eläkkeeseen, joka perustuu aikaisemmin ansaittuun eläketurvaan ja jopa ennen vuotta 1969 myönnettyyn eläkkeeseen (tällä seikalla on merkitystä vain Ruotsissa ja Norjassa); ja
- d. uusia määräyksiä eläkkeiden yhteensovituksesta sovelletaan vain eläketapahtumiin, jotka ovat sattuneet vuoden 1969 jälkeen.

ELÄKETURVAKESKUS

Heimer Sundberg

Matti Uimonen

Liitteet: Jäljennökset asetuskokoelmasta n:o 205/70
ja sopimussarjasta n:o 12/70.

N:o 205.

Asetus

Pohjoismaiden välisen sosiaaliturvasopimuksen muuttamisesta johtuvista poikkeuksista eräisiin lakeihin.

Annettu Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 1970.

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään työntekijäin eläkelain 9 a §:n, sellaisena kuin se on 21 päivänä maaliskuuta 1969 annetussa laissa (192/69), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1968 annetussa laissa (691/68), merimieseläkelain 64 a §:n, sellaisena kuin se on 21 päivänä maaliskuuta 1969 annetussa laissa (194/69), kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 19 a §:n, sellaisena kuin se on 21 päivänä maaliskuuta 1969 annetussa

laissa (193/69), ja 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 28 §:n 2 momentin nojalla, että sanottujen lakien säännöksistä saa poiketa Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken näiden maiden välillä 15 päivänä syyskuuta 1955 sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen muuttamisesta 2 päivänä joulukuuta 1969 tehdyn sopimuksen edellyttämällä tavalla.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 1969 lukien.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 1970.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Sosiaali- ja terveysministeri A-L. Tiekso

Nr 205.

Förordning

om undantag från vissa lagar, förorsakade av en ändring av konventionen mellan de nordiska länderna om social trygghet.

Given i Helsingfors den 27 februari 1970.

På föredragning av social- och hälsovårdsministeren stadgas, med stöd av 9 a § lagen om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf lyder i lagen den 21 mars 1969 (192/69), 1 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, sådan denna paragraf lyder i lagen den 20 december 1968 (691/68), 64 a § lagen om sjömanspensioner, sådan denna paragraf lyder i lagen den 21 mars 1969 (194/69), 19 a § lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare, sådan denna paragraf lyder i lagen

den 21 mars 1969 (193/69), och 28 § 2 mom. lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66), att undantag från stadgandena i sagda lagar får göras på sätt som förutsättes i den mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige den 2 december 1969 ingångna överenskommelsen om ändring av den mellan dessa länder den 15 september 1955 avslutade konventionen om social trygghet.

Denna förordning tillämpas räknat från den 1 januari 1969.

Helsingfors den 27 februari 1970.

Republikens President

URHO KEKKONEN

N:o 12.

Asetus

Pohjoismaiden välisen sosiaaliturvasopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen ja siihen liittyvän pöytäkirjan voimaansaattamisesta.

Annettu Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 1970.

Sitten kun sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken näiden maiden välillä sosiaaliturvasta 15 päivänä syyskuuta 1955 tehdyn sopimuksen (SopS 23/56) muuttamisesta ja siihen liittyvä pöytäkirja on allekirjoitettu 2 päivänä joulukuuta 1969, Suo-

men puolesta ratifioitu ja kaikkien Pohjoismaiden hallitusten ratifioimiskirjat talletettu Tanskan ulkoasiainministeriöön, säädetään ulkoasiainministerin esittelystä, että sopimus ja siihen liittyvä pöytäkirja ovat voimassa niin kuin siitä on sovittu.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 1970.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Ulkoasiainministeri *Ahti Karjalainen*

Nr 12.

Förordning

om bringande i kraft av överenskommelsen om ändring av konventionen mellan de nordiska länderna om social trygghet och ett därtill ansluter protokoll.

Given i Helsingfors den 27 februari 1970.

Sedan överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om ändring av konventionen den 15 september 1955 mellan dessa stater om social trygghet (Fördr. ser. 23/56) och ett därtill ansluter protokoll undertecknats den 2 december 1969, för Finlands del ratificerats och alla nordiska län-

ders regeringars ratifikationsinstrument deponerats hos Danmarks utrikesministerium, stadgas på föredragning av ministern för utrikesärendena, att överenskommelsen och det därtill anslutna protokollet är i kraft såsom därom avtalats.

Helsingfors den 27 februari 1970.

Republikens President
URHO KEKKONEN

Minister för utrikesärendena *Ahti Karjalainen*

SOPIMUS

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken näiden maiden välillä 15 päivänä syyskuuta 1955 sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen muuttamisesta

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan hallitukset, jotka 15 päivänä syyskuuta 1955 ovat tehneet sopimuksen sosiaaliturvasta, ovat sopineet sanotun sopimuksen 2, 3, 4, 4 a, 4 b, 4 c ja 5 artiklojen muuttamisesta sekä uusien 5 a ja 5 b artiklojen lisäämisestä 5 artiklan jälkeen seuraavaa:

2 artikla

Sopimusmaan kansalaisella on toisessa sopimusmaassa samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin oleskelumaan omilla kansalaisilla oikeus sellaisiin yleisiin invalidieläke-etuuksiin, jotka eivät määräydy työansion tai maksun perusteella.

Jos hän välittömästi ennen etuutta koskevan hakemuksen tekemistä on keskeytymättä oleskellut maassa vähintään kolme vuotta taikka,

Jos hän välittömästi ennen etuutta koskevan hakemuksen tekemistä on vähintään yhden vuoden oleskellut maassa ja tämän oleskelunsa aikana on vähintään yhden vuoden ajan ollut ruumiillisesti ja henkisesti kykenevä säännölliseen ansiotyöhön.

Sopimusmaassa pysyvästi asuvalla toisen sopimusmaan kansalaisella on samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin ensiksi mainitun maan omilla kansalaisilla oikeus saada tekojäseniä ja muita apuvälineitä sekä sairaanhoitoa, jälkihoitoa ja työhuoltoa.

3 artikla

Sopimusmaan kansalaisella on toisessa sopimusmaassa samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin oleskelumaan omilla kansalaisilla oikeus sellaiseen yleiseen perhe-eläkkeeseen lisäetuuksineen sekä leskille, joilla on lapsia,

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Finland, Island, Norge, Sverige och Danmark om ändring av konventionen mellan samma stater den 15 september 1955 om social trygghet

Regeringarna i Finland, Island, Norge, Sverige och Danmark, vilka den 15 september 1955 slutit en konvention om social trygghet, har överenskommit, att artiklarna 2, 3, 4, 4 a, 4 b, 4 c och 5 i nämnda konvention skal erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att i konventionen skall närmast efter artikel 5 införas två nya artiklar, betecknade artikel 5 a och artikel 5 b, av den lydelse nedan angives.

Artikel 2

Medborgare i ett av de fördragsslutande länderna är i ett annat av länderna på samma villkor och enligt samma regler som landets egna medborgare berättigad till sådana allmänna invalidpensionsförmåner, som icke beträffas på grundvalen av förvärvsinkomst eller avgift, om vederbörande vistats i sistnämnda land oavbrutet minst tre år omedelbart innan ansökan om förmån inlämnats eller,

om vederbörande vistats i landet minst ett år innan ansökan om förmån inlämnats och under detta uppehåll i landet i minst ett år varit fysiskt och psykiskt i stånd till att utöva ett normalt förvärvsarbete.

Medborgare i ett av de fördragsslutande länderna, vilken är stadigvarande bosatt i ett annat av länderna, är under samma villkor och enligt samma regler som sistnämnda lands egna medborgare berättigad att erhålla proteser och andra hjälpmedel samt att bli delaktig av sjukvårds- och eftervårds- ävensom arbetsvårdande åtgärder.

Artikel 3

Medborgare i ett av de fördragsslutande länderna är i ett annat av länderna på samma villkor och enligt samma regler som landets egna

suoritettaviin sellaisiin avustuksiin, jotka eivät määräydy työansion tai maksun perusteella,

jos vainaja välittömästi ennen kuolemantapausta oli keskeytymättä oleskellut viimeksi mainitussa maassa vähintään kolme vuotta tai tästä maasta saanut 2 artiklan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettua invalidieläke-etuutta, kuitenkin edellyttäen, että jälkeenyäännyt kuolemantapauksen sattuessa asui sanotussa maassa tai,

jos jälkeenyäännyt itse välittömästi ennen etuutta koskevan hakemuksen tekemistä on keskeytymättä oleskellut viimeksi mainitussa maassa vähintään kolme vuotta.

4 artikla

Sopimusmaan kansalaisella on toisessa sopimusmaassa samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin oleskelumaan omilla kansalaisilla oikeus sellaiseen yleiseen vanhuuseläkkeeseen lisäetuuksineen, joka ei määräydy työansion tai maksun perusteella, jos hän välittömästi ennen vanhuuseläkehakemuksen tekemistä on keskeytymättä oleskellut maassa vähintään kolme vuotta.

Jos asianomainen oleskelumaassa saa 2 ja 3 artiklassa mainittua etuutta, on hänellä, riippumatta oleskeluajan pituudesta, oikeus saada sellaisen etuuden sijaan ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettu vanhuuseläke samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin oleskelumaan omilla kansalaisilla.

4 a artikla

Milloin 2, 3 ja 4 artikloissa tarkoitettu eläke sopimusmaan lainsäädännön mukaan lasketaan sen ajan perusteella, jonka asianomainen on ollut maassa vakuutettu, on aika, jonka siellä asuva sopimusmaan kansalainen on oleskellut muussa kuin ensiksi mainitussa sopimusmaassa, luettava hänelle vakuutusajaksi niin pian kuin 2, 3 tai 4 artiklassa mainittu oleskeluaika on kulunut loppuun. Oleskeluaika luetaan kuitenkin vakuutusajaksi vain sikäli kuin se olisi ollut vakuutusaikaa, jos asianomainen olisi oleskellut ensiksi mainitussa maassa.

4 b artikla

Jos sopimusmaan kansalainen, joka saa 2, 3 tai 4 artiklassa tarkoitettua eläkettä, muuttaa sopimusmaasta toiseen, säilyttää hän oikeutensa eläkkeeseen, kunnes hän saavuttaa oikeuden saada hakemuksesta vastaava eläke viimeksi

medborgare berättigad till sådan allmän familjepension med tilläggsförmåner och sådant bidrag till änkor och änklingar med barn, som icke beräknas på grundval av förvärvsinkomst eller avgift,

om den avlidne vistats i sistnämnda land oavbrutet minst tre år före dödsfallet eller från detta land åtnjöt sådan invalidpensionsförmån som avses i artikel 2 första stycket, allt dock under förutsättning, att den efterlevande vid dödsfallet var bosatt i nämnda land eller,

om den efterlevande maken själv vistats i sistnämnda land oavbrutet minst tre år omedelbart innan ansökan om sådan förmån göres.

Artikel 4

Medborgare i ett av de fördragsslutande länderna är i ett annat av länderna på samma villkor och enligt samma regler som landets egna medborgare berättigad till sådan allmän ålderspension med tilläggförmåner, som icke beräknas på grundval av förvärvsinkomst eller avgift, om vederbörande vistats i sistnämnda land oavbrutet minst tre år omedelbart innan ansökan om ålderspension göres.

Åtnjuter vederbörande från vistelselandet förmån som nämnts i artiklarna 2 och 3, äger han utan hänsyn till vistelsetidens längd få sådan förmån ersatt av ålderspension, som nämnts i första stycket, på samma villkor och enligt samma regler som vistelselandets egna medborgare.

Artikel 4 a

Beräknas pension som avses i artiklarna 2, 3 och 4 enligt fördragsslutande lands lagstiftning på grundval av försäkringstid i landet, skall för där bosatt medborgare i fördragsslutande land vistelsetid i annat fördragsslutande land än det förstnämnda räknas såsom försäkringstid, så snart vistelsetid som angives i artikel 2, 3 eller 4 förflutit. Vistelsetid skall dock medräknas endast i den mån försäkringstid skulle ha förelegat, om vistelsen ägt rum i förstnämnda land.

Artikel 4 b

Flyttar medborgare i fördragsslutande land, vilken uppbär pension av det slag som avses i artikel 2, 3 eller 4, från ett sådant land till ett annat bibehåller han sin rätt till pension

mainitusta maasta tai, jos tällainen eläke viimeksi mainitun maan lainsäädännön mukaan laske-
taan vakuutusajan perusteella, ainakin siihen
saakka kun 2, 3 tai 4 artiklassa mainittu oleske-
luaika on kulunut loppuun. Jälkimmäisessä ta-
pauksessa vähennetään siitä maasta tulevaa elä-
kettä, josta muutto on tapahtunut, sitä tämän
laatuista eläkettä vastaavalla määrällä, johon
asianomainen on oikeutettu oleskelumaassa sen
lainsäädännön mukaan.

Jos asianomainen muuttaa kotimaahansa, me-
nettää hän kuitenkin oikeuden 2, 3 tai 4 artik-
lassa tarkoitetun laatuiseen eläkkeeseen viimeis-
tään kun hän on saavuttanut kotimaassa voi-
massa olevan eläkeiän.

Jos jollakulla sen mukaan kuin ensimmäi-
sessä kappaleessa on määrätty, on oikeus saada
2 tai 3 artiklassa tarkoitettua eläkettä maasta,
josta hän on muuttanut, lakkaa tämä oikeus
viimeistään kolmen vuoden kuluttua muutosta.

4 c artikla

Mikäli asianomaisella jo sopimusmaan lain-
säädännön mukaan on oikeus tästä maasta nos-
taa 2, 3 tai 4 artiklassa tarkoitetun laatuista
eläkettä oleskellessaan toisessa maassa, ei 4 b
artiklasta aiheudu tämän oikeuden lakkaami-
nen. Eläkkeestä on kuitenkin vähennettävä sitä
eläkettä vastaava määrä, johon asianomainen
on oikeutettu oleskelumaassa sen lainsäädännön
mukaan.

5 artikla

Sopimusmaan kansalainen saavuttaa toisessa
sopimusmaassa asuessaan oikeuden lisäeläkkee-
seen samoin ehdoin ja samojen määräysten mu-
kaisesti kuin maan omat kansalaiset. Lisäeläk-
keellä tarkoitetaan sellaista yleistä eläkettä, joka
määräytyy työansion tai maksun perusteella.

Jos sopimusmaan kansalainen sopimusmaassa
asuessaan tekee toisen palveluksessa työtä toi-
sessa sopimusmaassa, tuottaa työstä saatu tulo
hänelle oikeuden lisäeläkkeeseen siinä maassa,
missä hän on työssä, niin kuin hän asuisi siellä
edellyttäen, että häntä verotetaan tästä tulosta
siinä maassa, missä työ on tehty. Työssäoloon
sopimusmaassa rinnastetaan palvelu asianomai-
sen maan lipun alla kulkevassa laivassa.

Jos joku, joka toisen palveluksessa tekee
työtä sopimusmaassa, saa palkkansa toisessa

till dess han uppfyller villkoren för rätt att
efter ansökan, erhålla motsvarande pension från
sistnämnda land eller, om sådan pension enligt
sistnämnda lands lagstiftning beräknas på
grundval av försäkringstid, åtminstone till dess
vistelsetid som angives i artikel 2, 3 eller 4
förflutit. I sistnämnda fall minskas pensionen
från utflyttningslandet med belopp motsvarande
den pension av nämnda slag, vartill vederbö-
rande är berättigad i vistelselandet enligt dess
lagstiftning.

Flyttar vederbörande till sitt hemland för-
lorar han dock rätten till pension av det slag,
som avses i artikel 2, 3 eller 4, från utflytt-
ningslandet senast när han uppnår den i hem-
landet gällande pensionsåldern.

Har någon i enlighet med vad i första stycket
föreskrives, rätt att erhålla i 2 eller 3 artikeln
avsedd pension från utflyttningslandet, upphör
denna rätt senast när tre år förflutit sedan
flyttningen ägde rum.

Artikel 4 c

Föreligger redan enligt fördragsslutande lands
lagstiftning rätt att från det landet uppbära
pension av det slag som avses i artikel 2, 3
eller 4, i annat land, skall artikel 4 b icke med-
föra, att denna rätt upphör. Pensionen skall dock
minskas med belopp motsvarande den pension
av nämnda slag, vartill vederbörande är be-
rättigad i vistelselandet enligt dess lagstiftning.

Artikel 5

Medborgare i ett av de fördragsslutande län-
derna, vilken är bosatt i ett annat av länderna,
intjänar där rätt till tilläggspension på samma
villkor och enligt samma regler som landet egna
medborgare. Med tilläggspension förstås sådan
allmän pension som beräknas på grundval av
förvärvsinkomst eller avgift.

Utför medborgare i ett av de fördragsslu-
tande länderna, när han är bosatt i ett sådant
land, arbete som anställd i ett annat av län-
derna, ger inkomsten av arbetet rätt till till-
läggspension i sysselsättningslandet som om
han var bosatt där, under förutsättning att in-
komsten beskattas i sysselsättningslandet. Med
anställning i ett av länderna jämställes anstäl-
ning på fartyg, som för vederbörande lands
flagga.

sopimusmaassa asuvalta tai siellä kotipaikan omaavalta työnantajalta, ja palkka tuottaa hänelle oikeuden lisäeläkkeeseen viimeksi mainitusta maasta, ei tällainen palkka ensimmäisen ja toisen kappaleen määräyksistä huolimatta tuota vastaavaa oikeutta siinä maassa, missä hän on työssä. Tällaisessa tapauksessa ei työnantajan ole suoritettava palkkaa vastaavaa vakuutusmaksua siinä maassa, missä työ tehdään.

Sopimusmaan asianomainen hallintoviranomainen voi päättää, että kolmatta kappaletta on vastaavasti sovellettava palkkaan, jonka siinä maassa oleva oikeushenkilö maksaa toisen sopimusmaan kansalaiselle, mikäli palkka tuottaa oikeuden lisäeläkkeeseen viimeksimainitussa maassa.

5 a artikla

Sopimusmaan kansalainen, joka toisessa sopimusmaassa on saavuttanut oikeuden lisäeläkkeeseen, saa tämän eläkkeen viimeksi mainitusta maasta samoin ehdoin ja samojen määräysten mukaisesti kuin maan omat kansalaiset. Eläkkeen maksamiseen ei saa vaikuttaa se, että asianomainen asuu toisessa sopimusmaassa kuin siinä, missä eläkeoikeus on saavutettu.

5 b artikla

Sopimusmaan kansalaiselta ei muutoin kuin toisessa kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa saa lakkauttaa tai vähentää eläkettä sillä perusteella, että asianomainen on oikeutettu lisäeläkkeeseen useammasta kuin yhdestä sopimusmaasta.

Mikäli ne ehdot, jotka koskevat lisäeläkkeen määräytymistä sen oletetun eläkeoikeuden mukaan, joka vakuutetulla olisi ollut, jollei eläketapahtumaa olisi sattunut, on täytetty useamman kuin yhden sopimusmaan lainsäädännön mukaan, on tällaisen määräämisen tapahduttava vain siinä maassa, missä vakuutetulla ennen eläketapahtumaa on viimeksi ollut ansiotuloa. Jollei voida ratkaista, missä maassa vakuutetulla on ennen eläketapahtumaa viimeksi ollut ansiotuloa, on eläke määrättävä siinä maassa, missä hänellä ennen eläketapahtuman sattumista on viimeksi ollut pääasiallinen työpaikkansa.

Mikäli sopimusmaasta annettava yhdistetty lisäeläke on pienempi kuin se lisäeläke, joka olisi saatu jostain sopimusmaasta, jos eläke olisi määrätty yksinomaan tuon maan lainsäädännön mukaisesti, on tästä maasta vuosittain annettava eläkkeeseen täydennys, joka

löpöbär någon, som utför arbete såsom anställd i ett fördragsslutande land, sin lön från arbetsgivare eller företag, som är bosatt eller har ett säte i ett annat av länderna, och ger lönen rätt till tilläggspension i sistnämnda land, skall utan hänsyn till bestämmelserna i första och andra styckena lönen icke ge motsvarande rätt i sysselsättningslandet. I sådant fall skall arbetsgivaren icke i sysselsättningslandet erlägga avgift som svarar mot lönen.

Vederbörande förvaltningsmyndighet i fördragsslutande land kan besluta, att tredje stycket skall äga motsvarande tillämpning i fråga om lön, som juridisk person i landet betalar till medborgare i annat fördragsslutande land, om lönen ger rätt till tilläggspension i sistnämnda land.

Artikel 5 a

Har medborgare i ett av de fördragsslutande länderna intjänat rätt till tilläggspension i ett annat av länderna utgår pension från sistnämnda land på samma villkor och enligt samma regler som för landets egna medborgare. Pensionen får icke påverkas av att vederbörande är bosatt i ett annat fördragsslutande land än det där pensionsrätten intjänats.

Artikel 5 b

För medborgare i fördragsslutande land kan tilläggspension, utom i fall som avses i andra stycket, icke indragas eller nedsättas på grund av att vederbörande är berättigad till tilläggspension från mer än ett av de fördragsslutande länderna.

Äro enligt lagstiftningen i mer än ett av de fördragsslutande länderna de villkor uppfyllda, som gälla för att tilläggspension skall beräknas på grundval av antagande om pensionsrätt, som den försäkrade skulle ha intjänat om pensionsfallet icke inträffat, skall sådan beräkning äga rum endast i det av länderna där den försäkrade senast haft förvärvsinkomst före pensionsfallet. Kan det icke avgöras i viket av länderna den försäkrade senast före pensionsfallet haft förvärvsinkomst, skall beräkningen äga rum i det land där han senast före pensionsfallet haft sin huvudsakliga sysselsättning.

Blir på grund av andra stycket den sammanlagda tilläggspension, som utges från de fördragsslutande länderna, lägre än den tilläggs-

vastaa tuon maan lainsäädännön mukaisesti yksinomaan lasketun ja edellä mainitun yhdistetyn eläkkeen välistä erotusta.

Tämä sopimus on ratifioitava ja ratifioimiskirjat talletettava Tanskan ulkoasiainministeriön.

Sopimusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1969. Uusia määräyksiä sovelletaan myös laskettaessa eläkettä ennen sanottua ajankohtaa saavutetun eläkeoikeuden perusteella. Kuitenkaan ei 5 b artiklan toinen kappale koske eläketapahtumaa, joka on sattunut ennen 1 päivää tammikuuta 1970.

Sopimus on 15 päivänä syyskuuta 1955 tehdyn sopimuksen erottamaton osa eikä sitä sen vuoksi voida erikseen irtisanoa.

Sopimus on säilytettävä Tanskan ulkoasiainministeriön arkistossa, ja on ministeriön toimittava siitä oikeaksi todistetut jäljennökset kullekin sopimusmaan hallitukselle.

Edellä olevan vakuudeksi ovat asianomaiset valtuutetut allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Kööpenhaminassa 2 päivänä joulukuuta 1969 yhtenä suomen-, islannin-, norjan-, ruotsin- ja tanskankielisenä kappaleena, jossa ruotsiksi on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten.

P. K. Tarjanne

pension, som skulle ha utgått från ett av länderna, om pensionen beräknats uteslutande efter det landets lagstiftning, skall från detta land årligen utges tillägg till pensionen, motsvarande skillnaden mellan tilläggs pension, beräknad uteslutande enligt landets lagstiftning, och den förutnämnda sammanlagda tilläggs pensionen.

Denna överenskommelse skall ratificeras och ratifikationshandlingarna deponeras i danska utrikesministeriet.

Överenskommelsen länder till efterrättelse från och med den 1 januari 1969. De nya bestämmelserna äger tillämpning även i fråga om beräkning av pension på grund av pensionsrätt, som intjänats före ikraftträdandet. Dock skall artikel 5 b andra stycket icke gälla pensionsfall som inträffat före den 1 januari 1970.

Överenskommelsen utgör en integrerande del av konventionen den 15 september 1955 och kan därför icke uppsägas särskilt.

Överenskommelsen skall vara deponerad i det danska utrikesministeriets arkiv och be styrkta avskrifter skall av det danska utrikesministeriet tillställas var och en av de fördragsslutande ländernas regeringar.

Till bekräftelse härav har respektive fullmäktige undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Köpenhamn i ett exemplar på finska, isländska, norska, svenska och danska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, den 2 december 1969.

P. K. Tarjanne